Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 17 september 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?
Na een periode van verscherpt toezicht gaat er nu veel goed op De Jutter. In de eerste plaats brengt de school de leerlingen en hun prestaties nauwgezet in kaart.

In de tweede plaats hebben de schoolleiding en het bestuur de kwaliteit van het onderwijs duidelijk in beeld: zowel van de leskwaliteit als van de onderwijsresultaten zijn zij op de hoogte. Als daar reden voor is, grijpt het bestuur in om zaken die minder goed gaan te verbeteren.

In de derde plaats: het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

In de vierde plaats is de kwaliteit van de lessen over het algemeen, zowel in het primair als in het voortgezet onderwijs van een voldoende niveau.

In de vijfde plaats gaan leerlingen en leraren op een fijne manier met elkaar om en ook heeft de school de relatie met ouders en de eilander gemeenschap versterkt.

In de zesde plaats valt het ons op dat alle personeelsleden sterk betrokken zijn bij de schoolontwikkeling. Iedereen vanuit zijn of haar eigen rol en verantwoordelijkheid.

Wat kan beter?
De intern toezichthouder geven wij in overweging in het volgende bestuursverslag aandacht te besteden aan het toezicht op de doelmatige besteding van rijksmiddelen.

Bestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland
Bestuursnummer: 42765

Onderzoeksnummer: 296605
School onder bestuur: De Jutter

Totaal aantal leerlingen:
PO: 56
VO: 35

(Teldatum: 1 oktober 2018)

BRIN:
03DJ|00 primair onderwijs
19EO|00 vmbo-gt

Niet alle lessen hebben de kwaliteit die het bestuur en de schoolleiding voor ogen staat. Leraren die nog niet voldoen aan de kwaliteitsstandaarden van De Jutter worden begeleid en krijgen hulp aangeboden.

Hoewel de school in algemene zin door alle betrokkenen als veilig wordt ervaren, kan de school volgens leerlingen en ouders alerter reageren op pestincidenten. Niet alle docenten in het voortgezet onderwijs reageren even adequaat op ongewenst taalgebruik van een aantal leerlingen. Dat leidt soms tot een gevoel van ongemak bij andere leerlingen.

Wat moet beter?
Voor een volledige verantwoording in het bestuursverslag is het nodig dat de verplichte continuïteitsparagraaf alle benodigde onderdelen bevat. Een aantal onderdelen van de verplichte continuïteitsparagraaf troffen we niet aan. Het bestuur moet zorgen dat dit in de volgende jaren beter is.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	17
4.	Reactie van het bestuur	25

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft op 7, 8 en 9 mei 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland (hierna: De Jutter). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze
Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuiteit	•
FB2 Doelmatigheid	•
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze standaarden te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij De Jutter. Een school voor primair en voortgezet onderwijs. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau.

We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op onderdelen van de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	VO	PO
Onderwijsproces		
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•	•
OP3 Didactisch handelen	•	•
OP5 Onderwijstijd	•	
OP8 Toetsing en afsluiting	•	
Schoolklimaat		
SK1 Veiligheid	•	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•	•
Kwaliteitszorg en ambitie		
KA1 Kwaliteitszorg	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•	•

Onderzoeksactiviteiten
Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met de directeur-bestuurder (uitvoerend bestuur), de onderwijscoach, de teamleiders, het algemeen bestuur (toezichthoudend bestuur), de interim-controller, de medezeggenschapsraad, de examensecretaris, de zorgcoördinator/intern begeleider, leerlingen, docenten/leerkrachten en ouders. Daarnaast hebben we verschillende lessen bezocht in het primair en voorgezet onderwijs.

De te onderzoeken standaarden zijn geselecteerd omdat wij enerzijds aansluiten bij het huidige onderwijs op De Jutter (een school voor primair en voortgezet onderwijs) (standaarden OP2, OP3, OP5, SK1) en anderzijds omdat we vanuit de toezichthistorie zien dat er een aantal aandachtspunten en risico's bestaan (standaarden SK2, OP3).

De standaarden OP8, KA1, KA2 en KA3 onderzoeken wij doorgaans in een verificatie- of bestuursgericht onderzoek.

Overige wettelijke vereisten
De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Is de schoolgids aanwezig bij de inspectie en toegankelijk via de website voor ouders?
- Voldoen de schoolkosten en vrijwillige ouderbijdrage aan de wettelijke voorschriften?
- Beschikt de school over een meldcode kindermishandeling?
- Voldoet het schoolplan aan de wettelijke voorschriften?

De schoolgids, het schoolplan, de schoolkosten en de meldcode zijn onderwerpen die in 2019 extra aandacht krijgen bij de handhaving op wetten en regels (zie het jaarwerkplan 2019 inspectie van het onderwijs).

Toezichthistorie en context
De vo-school van De Jutter heeft in het recente verleden een periode gekend waarin de school onder geïntensiveerd toezicht van de inspectie verkeerde. Dat was het geval omdat we in september 2016 de kwaliteit van het onderwijs als onvoldoende beoordeelden.

Het bevoegd gezag van de school werd in die tijd gevormd door het gemeentebestuur. Omdat de school een aantal jaren eerder ook al onder geïntensiveerd toezicht stond, hebben we de gemeente de opdracht gegeven De Jutter onder te brengen bij een onderwijsbestuur aan de wal.

Sinds 1 maart 2018 vormt De Jutter, zowel voortgezet als primair onderwijs, een personele unie met het bestuur van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noordwest-Friesland te Franeker (CSG Anna Maria van Schurman). Het bestuur heeft de vorm van een gezamenlijke raad van uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders. De directeur-bestuurder van de AMS is dezelfde als die van De Jutter.

Op 19 juni 2018 hebben we de kwaliteit van het onderwijs van De Jutter (voortgezet onderwijs) opnieuw beoordeeld en we constateerden dat het onderwijs over het geheel genomen van voldoende niveau was. Kanttekeningen bleven we echter plaatsen bij het pedagogisch klimaat en het didactisch handelen.

De schoolleiding van De Jutter bestaat sinds enige tijd uit twee teamleiders: één voor het primair onderwijs en één voor het voortgezet onderwijs. De directeur-bestuurder heeft een tijdelijke coach/supervisor aangesteld die beide teamleiders begeleidt en bijstaat bij het schoolleiderschap.

Omdat onder de naam De Jutter twee scholen in één gebouw gehuisvest zijn, één voor primair en één voor voortgezet onderwijs, bestaan er twee medezeggenschapsraden.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de oordelen over de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatieonderzoek in het primair onderwijs en op de afdeling vmbo-gt. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G Goed
- V Voldoende
- O Onvoldoende
- K Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk.

Omdat het hier gaat over twee scholen onder verantwoordelijkheid van één bestuur en geleid door dezelfde schoolleiding zijn de oordelen over de standaarden Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog voor het bestuur en de scholen gelijk aan elkaar.

Samenvattend oordeel
We beoordelen de standaarden Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog als Voldoende. Het stelsel van kwaliteitszorg is toereikend voor de borging en verbetering van het onderwijsproces. Medewerkers werken met elkaar aan het versterken van de onderwijskwaliteit. Tevens legt het bestuur verantwoording af over behaalde resultaten en voert daarover de dialoog.

Gezien het belang dat de gemeente Vlieland hecht aan een thuisnabije en financieel gezonde onderwijsvoorziening op het eiland Vlieland en de verwachte toezegging van extra gemeentelijke bekostiging, beoordelen wij de financiële continuïteit bij Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland als Voldoende.

Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij vervolgens antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Kwaliteitszorg (KA1)
Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

De Jutter heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Stelsel van kwaliteitszorg
De Jutter heeft een stelsel van kwaliteitszorg, gebaseerd op een digitaal kwaliteitsinstrument waar onder andere vragenlijsten en (zelf)evaluaties deel van uit maken. Vanuit dit kwaliteitsinstrument en de regelmatige gesprekken tussen de schoolleiding en het bestuur bewaakt en bevordert het bestuur de kwaliteit van de onderwijsresultaten en het onderwijsproces. De transparante verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en school maakt een functionerend stelsel mogelijk.

Zicht op de kwaliteit van het onderwijsproces
Het bestuur en de schoolleiding hebben zicht op het onderwijsproces door onder meer de structurele lesbezoeken die de coördinatoren afleggen. Daarnaast hebben zij zicht op de kwaliteit van het onderwijs door de enquêtes die worden uitgezet onder leerlingen, personeel en ouders en de teambijeenkomsten met personeel, de klankbordgroepen met ouders en de gesprekken met leerlingen. Ook de interne en externe audits die de school laat uitvoeren, dragen bij aan het in beeld hebben van de onderwijskwaliteit.

Zicht op de kwaliteit van het onderwijsresulaten
Het bestuur en de schoolleiding hebben daarnaast zicht op de onderwijsresultaten. Zij zijn op de hoogte van de in- door- en uitstroom van leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Zij weten tevens wat het gewenste uitstroomniveau is en naar welk vervolgonderwijs de leerlingen uitstromen. We hebben met het bestuur afgesproken dat het ons jaarlijks op 1 oktober op de hoogte stelt van de onderwijsresultaten (voortgezet onderwijs) omdat onze jaarlijkse monitor, vanwege het lage leerlingenaantal bij De Jutter, geen onderwijsresultaten verschaft. Het bestuur gebruikt voor de analyse van de onderwijsresultaten een op het leerlingenaantal aangepast *format*.

Grip op de onderwijskwaliteit
Als de onderwijskwaliteit tekortschiet, maken bestuur en schoolleiding een analyse en indien nodig een verbeterplan.

Dat zij verbeteringen doelgericht doorvoeren, blijkt onder andere uit het feit dat de vo-school school in de afgelopen twee jaar zich van een onvoldoende school naar een voldoende school heeft weten te ontwikkelen.

In het jaarplan worden (toetsbare) doelen geformuleerd. We zien dat in de jaarplanning is opgenomen wanneer geëvalueerd wordt of deze doelen ook zijn behaald. Het verankeren en vastleggen van bereikte onderwijsverbetering is nog een punt van aandacht. Dat is niet zo vreemd, want de ontwikkelingen zijn recent en de resultaten nog pril.

Kwaliteitscultuur (KA2)
Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

Het bestuur van De Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland handelt volgens de code goed bestuur zoals opgesteld door de vo-raad. Hij kent daarnaast in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert voldoende transparant en integer. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Professionalisering
Een professionele kwaliteitscultuur hebben wij teruggezien in de manier waarop het bestuur, de schoolleiding en het team gezamenlijk werken aan de verbetering van hun professionaliteit en daarmee ook de onderwijskwaliteit. Hiervoor is onder andere een scholingsjaarplan opgesteld. Onderwerpen in dit plan zijn de school eigen doelen en visie en ook de bevindingen van de inspectie.

In het huidige schooljaar is het personeel door vakdidactici geschoold op het gebied van differentiatie. Tijdens deze scholing is er aandacht geweest voor de individuele wensen en behoeften van leraren en is er gezocht naar welke vorm van differentiatie past bij de docent/leerkracht en het vak. Personeel geeft aan dat dit een waardevolle scholing is waarmee zij daadwerkelijk tijdens de lessen kunnen differentiëren. Tijdens onze lesbezoeken hebben we de vruchten van deze scholing in de praktijk kunnen zien.

Hiernaast zetten het bestuur en de school andere professionaliseringstrajecten in op het gebied van feedback geven, gepersonaliseerd leren en governance, maar ook individuele coaching en assessments. We zien dat het bestuur en de school inzetten op een gezamenlijke inzet op het verbeteren van de onderwijskwaliteit en dat leraren voldoende in de gelegenheid worden gesteld om zichzelf en het onderwijs te verbeteren.

Bevoegd en bekwaam
De meeste leraren van de school zijn bevoegd voor het onderwijs dat zij geven. In de gevallen waar de leraren nog niet bevoegd zijn, zijn deze leraren in opleiding.

Bovendien zijn de meeste leraren bekwaam in hun vak. Leraren die nog niet aan de kwaliteitsstandaarden van De Jutter voldoen, krijgen begeleiding.

Verantwoording en dialoog (KA3)
Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?

De Jutter legt intern en extern voldoende toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Informatie delen
Tijdens onze gesprekken met de Medezeggenschapsraden (MR) en de het toezichthoudende deel van het bestuur, bleek dat deze gremia tevreden zijn over de wijze waarop ze door de directeur-bestuurder worden geïnformeerd. De MR kan daardoor op doeltreffende wijze een tegenstem verzorgen en het intern toezicht is in staat het intern toezicht goed vorm te geven. Beide ontvangen de benodigde informatie tijdig en deze wordt bovendien inzichtelijk aangeleverd.

Het bestuur gebruikt verschillende informatiekanalen om ouders en medewerkers te informeren over ontwikkelingen en beleidsbeslissingen. Tijdens gesprekken met medewerkers en ouders bevestigen deze content te zijn met de wijze waarop het bestuur hen informeert. Bij de medewerkers van het primair onderwijs leeft de wens om een wat duidelijker positie dan de huidige te krijgen. Met het oog op de toekomst van een goede en duurzame Jutter achten zij het noodzakelijk dat ook het primair onderwijs wordt meegenomen in het denkproces over een eventuele aanpassing van de huidige bestuursvorm. Daarvan zou in de nabije toekomst sprake kunnen zijn indien verder rekening moet worden gehouden met demografische ontwikkelingen op het eiland en bestuurlijke veranderingen aan de wal.

Ouders roemen de wijze waarop de school het laatste jaar met hen communiceert: tijdig en helder. De school heeft de laatste tijd ook stevig ingezet op de relatie met ouders en met de samenleving van Vlieland. Dat was ook nodig, want in het recente verleden liet de relatie met de omgeving nogal te wensen over. Er is in dat verband een ouderklankbordgroep ingesteld.

Toezichthoudend bestuur
De leden van het toezichthoudend bestuur geven aan hun rol als werkgever van de bestuurder goed te kunnen vervullen. De gesprekken tussen directeur-bestuurder en het het toezichthoudend bestuur zijn sterk inhoudelijk en gaan de laatste tijd met name over de wijze waarop de beschikbare middelen worden aangewend.

2.2. Financieel beheer bij Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland

Uit het onderzoek blijkt dat er bij Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland (hierna: Stichting OOV), rekening houdende met de omvang van de organisatie, momenteel sprake is van een adequate opzet van de planning- en controlcyclus.

De demografische ontwikkeling van de bevolking op Vlieland en het gevolg hiervan op de (toekomstige) omvang van het aantal leerlingen bij Stichting OOV is een belangrijke ontwikkeling waarmee het bestuur nu al tracht rekening te houden bij de uitgangspunten van het meerjarig financieel beleid.

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als Voldoende. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als Voldoende.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		●
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		●

Financiële continuïteit (FB1)
De gemeenteraad van de gemeente Vlieland heeft in 2017 besloten tot verzelfstandiging van het openbaar onderwijs op Vlieland. Daartoe heeft het college van burgemeester en wethouders van Vlieland per 1 maart 2018 het bestuur overdragen aan de op die datum opgerichte nieuwe rechtspersoon: de Stichting OOV. Deze stichting vormt samen een personele unie met Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noordwest-Friesland te Franeker.

Vanwege deze verzelfstandiging is er een nieuwe meerjarenbegroting samengesteld. Hierin is zoveel mogelijk rekening gehouden met de bij de verzelfstandiging gemaakte afspraken. Tot aan het tijdstip van de verzelfstandiging heeft de gemeente Vlieland de optredende nadelige exploitatieresultaten van het openbaar onderwijs, ten laste gebracht van de gemeentelijke begroting en jaarrekening.

De in de jaarstukken over 2017 opgenomen meerjarenbegroting is hierdoor niet meer geldig en geeft een onvolledig en niet juist beeld van de huidige financiële positie van de nieuwe rechtspersoon Stichting OOV.

De recent door het nieuwe stichtingsbestuur samengestelde meerjarenbegroting 2019/2022 laat voor elk van deze jaren negatieve jaarlijkse exploitatieresultaten zien. Om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting zullen er door het bestuur taakstellende maatregelen moeten worden genomen. Deze nadelige resultaten zijn onder andere veroorzaakt door vóór de verzelfstandiging genomen personele besluiten en hieruit volgende maatregelen. De gemeente Vlieland heeft informeel toegezegd garant te blijven staan voor de financiële (meerjarige) nadelige gevolgen. Momenteel wordt door stichtingsbestuur en de gemeente over de hoogte van een additionele gemeentelijke financiële bijdrage gesproken. Indien deze extra gemeentelijke bekostiging ter beschikking komt, krijgt Stichting OOV de mogelijkheid om de nu nog in de meerjarenbegroting opgenomen financiële taakstelling te realiseren.

Financiële positie van Stichting OOV per 31 december 2018
Tijdens het onderzoek ontvingen wij de concept-jaarrekening 2018. Over 2018 bedraagt het gerealiseerde negatieve exploitatieresultaat rond € 25.000. Ter versterking van de financiële positie is het noodzakelijk dat vanaf 2019 positieve exploitatieresultaten worden behaald. Verkrijging van de hierboven genoemde extra gemeentelijke bekostiging is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Gezien het belang dat de gemeente Vlieland hecht aan een thuisnabije en financieel gezonde onderwijsvoorziening op het eiland en de verwachte ontvangst van extra gemeentelijke bekostiging, beoordelen wij de financiële continuïteit bij Stichting OOV als Voldoende.

Continuïteitsparagraaf heeft tekortkomingen
Voor een volledige verantwoording in het bestuursverslag is het nodig dat de verplichte continuïteitsparagraaf alle benodigde onderdelen bevat. De volgende onderdelen van de verplichte continuïteitsparagraaf troffen we niet (volledig) aan in het bestuursverslag over 2017.

- De toelichting op de ontwikkeling in de aantallen leerlingen en de personele bezetting in FTE ontbreekt in het geheel.
- Het verslag van de intern toezichthouder waarin is opgenomen op welke wijze de toezichthouder het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en financiële problematiek en welk resultaat dit handelen heeft opgeleverd, is veel te summier.
- De rapportage over aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem is te summier.

In deze rapportage moet het bestuur aangeven op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten met het systeem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.
- Bij de meerjarenbegroting zijn geen toelichtingen opgenomen. Hierdoor is de meerjarenbegroting niet goed te begrijpen. We verwachten een beleidsrijke meerjarenbegroting aan te treffen in het bestuursverslag, dat houdt niet alleen in dat deze in cijfermatig opzicht beleidsrijk is opgesteld maar ook dat de in de Rjo (Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs) gevraagde toelichtingen bij de meerjarenbegroting worden vermeld.

Financiële doelmatigheid (FB2)
Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken. Bij Stichting OOV kwam het volgende onderwerp aan de orde:

Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatig gebruik van rijksmiddelen
Het is de wettelijke taak van Stichting OOV om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder zijn onder meer, dat deze moet toezien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder (toezichthoudend bestuur) legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. De verantwoording over het toezicht op doelmatigheid hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2017. Wij verzoeken de intern toezichthouder aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de bestuursverslagen vanaf 2018. Dit aspect van het interne toezicht is op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling. Daarom vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een uitdrukkelijke herstelopdracht te geven.

Financiële rechtmatigheid (FB3)
We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor Stichting OOV als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij Stichting OOV leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Financieel beheer Standaard FB1, art. 4, lid 4 Rjo.	We verzoeken het bestuur ervoor zorg te dragen dat in het eerstvolgende bestuursverslag de in paragraaf 2.2 van het rapport vermelde tekortkomingen zijn gecorrigeerd.	We stellen na ontvangst van het bestuursverslag 2018 vast of deze voldoet aan de Rjo art. 4 lid 4.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

3.1. o.b.s. De Jutter

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
De wijze waarop De Jutter, primair onderwijs, de leerlingen volgt en begeleidt, is van voldoende kwaliteit. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Informatie over leerlingen
De school verzamelt in het primair onderwijs systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. De school maakt gebruik van een digitaal onderwijsplatform waardoor de leerling, ouders en leerkracht inzicht hebben in de leerresultaten. Daarnaast maakt de school gebruik van extern genormeerde toetsen om de ontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen en bereikte referentieniveaus te bepalen.

Groepsbespreking
De leerlingresultaten worden door groepsleerkracht en intern begeleider geanalyseerd en structureel besproken in de groepsbespreking. In deze bespreking bespreken zij de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen en indien nodig bepalen zij wat nodig is om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

Extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte
Leerlingen met een extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte worden ook met in- en externe deskundigen besproken in de zorgbespreking en/of zorgadviesteambespreking. De interne begeleider en leerkrachten nemen in een onderwijsbehoefte-document op hoe het onderwijs voor deze leerlingen ingericht moet worden.

Onderwijs afstemmen
Wij zagen dat leerkrachten het onderwijs afstemmen op de onderwijsbehoefte van leerlingen door onder andere het aanbod op een hoger of lager niveau aan te bieden. Zo kon bijvoorbeeld een leerling uit groep 6 voor een aantal vakken meedoen met groep 7. In een groepsplan is opgenomen of leerlingen weinig/geen, basis of verlengde instructie nodig hebben.

We zien dat de leerkrachten zicht hebben op de ontwikkeling van leerlingen en hen dusdanig begeleiden om een ononderbroken ontwikkeling te doorlopen. De cyclus van signaleren, analyseren, planmatige hulp aanbieden en dat vervolgens evalueren hebben we duidelijk teruggezien en teruggehoord in de school.

Didactisch handelen (OP3)
Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Uitdagende en stimulerende leeromgeving
In het primair onderwijs van De Jutter zijn de leerkrachten onlangs gestart met een nieuwe onderwijsvorm: thema-leren. Ten tijde van ons onderzoek startten alle groepen met een nieuw thema: voeding en sport. Veel activiteiten en ook lesinhouden staan in teken van het vigerende thema en de school is ingericht passend bij het thema. Hiermee creëert de school een uitdagende en stimulerende leeromgeving. In de nabije toekomst wil het team het onderwijs nog verder ontwikkelen richting een vorm waarbij leerlingen meer de regie krijgen over hun eigen leerproces.

A*ctieve betrokkenheid*
Over het geheel genomen weten leerkrachten hun leerlingen goed te motiveren en uit te dagen. De ene leerkracht is daar wel beter in dan de ander. Leerlingen geven dat ook aan: zij ervaren tussen leerkrachten die aan dezelfde groepen lesgeven soms aanzienlijke verschillen. Dat geldt voor het leerklimaat, maar ook voor de mate waarin leerkrachten duidelijk weten uit te leggen.

Structuur
Waar leerlingen in het vmbo werken met weekplanners gebeurt dat in het primair onderwijs van De Jutter met dagplanners. Leerlingen weten daardoor wat ze moeten doen en kunnen ook zien wat ze reeds gedaan hebben. Het onderwijs verloopt voor hen daardoor heel gestructureerd.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

Veiligheid (SK1)
De Jutter zorgt in voldoende mate voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Uit de meting van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen blijkt dat leerlingen zich veilig voelen op school. De randvoorwaarden voor een veilige school zijn bij De Jutter in orde. Zo beschikt de school over een coördinator die voor leerlingen en ouders aanspreekpunt is bij het tegengaan van pesten en het oplossen van incidenten. Ook beschikt de school over een veiligheidsbeleidsplan. Leerlingen en ouders geven wel aan dat de school soms meer kan doen om pestgedrag doeltreffend te bestrijden.

Tijdens onze gesprekken met leerlingen, ouders en docenten werden de uitkomsten uit de jaarlijks afgenomen veiligheidsmonitor door hen bevestigd: de leerlingen voelen zich veilig en leven in een goede verstandhouding met de leraren. Ook ten opzichte van elkaar ervaren ze veiligheid. De school is zich er terdege van bewust dat leerlingen vaak vanaf de peuterspeelzaal soms ruim een decennium bij elkaar in de klas zitten. Deze omstandigheid brengt met zich mee dat de school alert moet zijn op ongewenste groeps- en partijvorming en dat is ze ook. Groepsplannen worden door de zorgcoördinator en mentor gemaakt om onder andere een positieve groepsdynamiek te stimuleren.

Pedagogisch klimaat (SK2)
De Jutter heeft een pedagogisch klimaat dat de leerlingen in voldoende mate ondersteunt. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

De wijze waarop leraren met leerlingen omgaan draagt bij aan een positieve schoolcultuur. Leraren tonen voorbeeldgedrag en de onderlinge omgang, ook buiten de lessen, draagt een betrokken en soms ook plezierig speels karakter.

De onderlinge verstandhouding tussen de geleding van het primair onderwijs en die van het voortgezet onderwijs is plezierig. Wat aan dit positieve klimaat bijdraagt is de wijze waarop iedere dag op De Jutter begint: leraren zitten in de centrale hal aan de koffietafel en begroeten de leerlingen wanneer zij binnenkomen. Dit maakt ook dat op deze kleine school allen betrokken zijn.

Leraren tonen gedrag waardoor leerlingen de aangeleerde sociale en maatschappelijke competenties dagelijks voorgeleefd krijgen.

Overige wettelijke vereisten

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.2. De Jutter, vmbo-gt

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP3 Didactisch handelen		●	
OP5 Onderwijstijd		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
De wijze waarop De Jutter, afdeling vmbo-gt, de leerlingen volgt en begeleidt, is van voldoende kwaliteit. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Informatie over leerlingen
De school verzamelt in het voortgezet onderwijs systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Deze informatie is terug te vinden in het leerlingvolgsysteem. De overdracht van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs verloopt vloeiend mede dankzij de nauwe samenwerking tussen het primair en voortgezet onderwijs.

Groepsbesprekingen
De informatie (cognitief en sociaal-emotioneel) over leerlingen wordt door de zorgcoördinator, mentor en vakdocenten geanalyseerd en structureel besproken in de groepsbespreking. In deze bespreking komen de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen aan de orde en bepaalt de school welke interventies eventueel nodig zijn. Een voorbeeld hiervan is dat aan het begin van het schooljaar 2018-2019 door de zorgcoördinator, in samenwerking met andere teamleden, een plan van aanpak is gemaakt voor een klas om de sociale, leer- en leesvaardigheden van de groep te ontwikkelen. Het doel van dit plan van aanpak is onderwijs aan alle kinderen van het eiland te kunnen bieden en het welbevinden van de leerlingen te waarborgen.

Ondersteuningsuren
Alle leerlingen gaan naar algemene ondersteuningsuren om eventuele achterstanden te verhelpen. In het komende schooljaar willen mentoren meer gaan sturen op waaraan leerlingen werken tijdens ondersteuningsuren, rekening houdend met de resultaten. Ten tijde van ons onderzoek bepaalden leerlingen nog veelal zelf aan welk vak zij werkten tijdens deze uren.

Extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte
Leerlingen met een extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte worden ook met in- en externe deskundigen besproken in de zorgbespreking en/of zorgadviesteambespreking.

De zorgcoördinator neemt in een onderwijsbehoefte-document op hoe het onderwijs voor deze leerlingen afgestemd wordt. We zien en horen dat de docenten zicht hebben op de ontwikkeling van leerlingen en hen dusdanig begeleiden om een ononderbroken ontwikkeling te doorlopen.

Didactisch handelen (OP3)
Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Doelgerichte lessen
Tijdens onze lesbezoeken zagen we dat leraren hun lessen duidelijk structureren en ook dat aan de lessen een zorgvuldige lesvoorbereiding ten grondslag lag. Het is mooi om te zien dat leraren voor iedere les doelen hebben geformuleerd vanuit het perspectief van de leerlingen. Deze doelen hebben (bijvoorbeeld) de volgende vorm: ik kan aan het einde van deze les de woordsoorten in een zin benoemen. Leerlingen weten zodoende precies waar ze tijdens de les op koersen en ook is het treffend dat in vrijwel alle lessen aan het eind de vraag aan de orde was of de doelen gehaald waren of niet.

Structuur
In alle klassen werken de leerlingen met een weekplanner, waarin per vak staat wat per week aan de orde komt. Mede daardoor heeft de week voor leerlingen een duidelijk en logisch opgebouwd verloop, te meer daar in de weekplanner ook de te maken opdrachten en toetsen zijn opgenomen. Ook is het hierdoor voor leerlingen mogelijk om zelf keuzes te maken, waar wil je mee beginnen en wat doe je later. Bovendien krijgen de leerlingen de mogelijkheid om vooruit te werken.

Actieve betrokkenheid
Leraren weten hun leerlingen te motiveren en te activeren. Dat begint al aan het begin van de dag als leraren en leerlingen aanvangen met de dagopening, waardoor iedere dag een vaste structuur heeft en leerlingen weten wat van hen verwacht wordt.

Leerlingen zijn in de les actief bezig met de leerstof, mede doordat leraren in staat blijken leerlingen op maat te bedienen. Leerlingen die extra of verlengde instructie nodig hebben ontvangen deze en leerlingen die goed kunnen leren krijgen verrijkingsstof of volgen vakken op een hoger niveau. Deze afstemming geschiedt op basis van de groepsplannen die voor iedere klas gemaakt zijn.

Al met al is dit een grote stap voorwaarts ten opzichte van hoe het een jaar geleden op De Jutter was.

Onderwijstijd (OP5)
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Onderwijsprogramma
Het onderwijsprogramma voor de afdeling vmbo-(g)t voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De vmbo-leerlingen krijgen tenminste 3700 uur onderwijs aangeboden. De prognose is dat de school voor het cohort 2015-2019 ongeveer 4000 uur onderwijs realiseert. De school realiseert relatief veel onderwijstijd doordat er niet tot nauwelijks sprake is van lesuitval. Omdat leerlingen zelfstandig kunnen werken aan leerdoelen, gaat een les, al dan niet overgenomen door een andere docent, altijd door.

Verdeling onderwijstijd
Hiernaast verdeelt De Jutter de onderwijstijd zodanig over de vakken dat leerlingen het verplichte onderwijsprogramma tot zich kunnen nemen. Deze aanpak lijkt daarmee bij te dragen aan de onderwijsresultaten die de school realiseert. We zien dit onder andere terug in de leerresultaten. Wel geven wij de school in overweging om de geprogrammeerde onderwijstijd te evalueren: wat is het effect van de extra geprogrammeerde lestijd van 300 uur boven de wettelijk gestelde norm.

Effectief gebruik onderwijstijd
Tot slot hebben wij vastgesteld dat docenten tijdens de lessen de onderwijstijd effectief benutten. Er gaat nauwelijks tijd verloren aan de start of afsluiting van de les en/of ordeverstoringen.

Toetsing en afsluiting (OP8)
De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig. We beoordelen deze standaard daarom als Voldoende.

Programma van toetsing en afsluiting
Het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor de afdeling vmbo-gt voldoet voor het cohort 2018-2020 aan de wettelijke vereisten. Het PTA is dekkend voor de eindtermen die via het schoolexamen getoetst moeten worden, de inhoud van de onderdelen is beschreven, evenals de wijze van toetsing en herkansing. Ook is opgenomen in het PTA in welke periode een toets wordt afgenomen en wat de regels zijn voor de wijze waarop het SE-cijfer voor een kandidaat tot stand komt.

Examenreglement
Bovendien voldoet het examenreglement aan de wettelijke vereisten. Deze is met instemming van de Medezeggenschapsraad vastgesteld en voor 1 oktober 2018 verstrekt aan de leerlingen en inspectie.

Uitvoering PTA en examenreglement
Met betrekking tot het uitvoeren van de examinering hebben we geconstateerd dat dit volgens de PTA's en examenreglement gebeurt. De examensecretaris is kien op een zorgvuldige toetsing. Om te zorgen voor een deugdelijke afname, verstrekt zij voorafgaand aan het examen een examenhandleiding aan docenten en leerlingen. Daarin is de examenprocedure expliciet beschreven. Tot slot hebben wij in de cijferregistratie gezien dat alle PTA-toetsen zijn gemaakt en ingevoerd.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

Veiligheid (SK1)
De Jutter zorgt in voldoende mate voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

Uit de meting van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen blijkt dat leerlingen zich veilig voelen op school. De randvoorwaarden voor een veilige school zijn bij De Jutter in orde. Zo beschikt de school over een coördinator die voor leerlingen en ouders aanspreekpunt is bij het tegengaan van pesten en het oplossen van incidenten. Ook beschikt de school over een veiligheidsbeleidsplan. Leerlingen en ouders geven wel aan dat de school soms meer kan doen om pestgedrag doeltreffend te bestrijden.

Tijdens onze gesprekken met leerlingen, ouders en docenten werden de uitkomsten uit de jaarlijks afgenomen veiligheidsmonitor door hen bevestigd: de leerlingen voelen zich veilig en leven in een goede verstandhouding met de leraren. Ook ten opzichte van elkaar ervaren ze veiligheid. De school is zich er terdege van bewust dat leerlingen vaak vanaf de peuterspeelzaal soms ruim een decennium bij elkaar in de klas zitten. Deze omstandigheid brengt met zich mee dat de school alert moet zijn op ongewenste groeps- en partijvorming en dat is ze ook. Groepsplannen worden door de zorgcoördinator en mentor gemaakt om onder andere een positieve groepsdynamiek te stimuleren.

Pedagogisch klimaat (SK2)
De Jutter heeft een pedagogisch klimaat dat de leerlingen in voldoende mate ondersteunt. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

De wijze waarop leraren met leerlingen omgaan draagt bij aan een positieve schoolcultuur. Leraren tonen voorbeeldgedrag en de onderlinge omgang, ook buiten de lessen, draagt een betrokken en soms ook plezierig speels karakter.

De onderlinge verstandhouding tussen de geleding van het primair onderwijs en die van het voortgezet onderwijs is plezierig. Wat aan dit positieve klimaat bijdraagt is de wijze waarop iedere dag op De Jutter begint: leraren zitten in de centrale hal aan de koffietafel en begroeten de leerlingen wanneer zij binnenkomen. Dit maakt ook dat op deze kleine school allen betrokken zijn.

Leraren tonen gedrag waardoor leerlingen de aangeleerde sociale en maatschappelijke competenties dagelijks voorgeleefd krijgen. Tijdens de pauzes zet de congiërge thee en fruit klaar. Docenten drinken dan samen met de leerlingen een kopje thee en leerlingen strijden met elkaar om de titel tafeltennis- of dartkampioen.

Voor het vmbo-gedeelte van De Jutter is dit een grote verbetering ten opzichte van de situatie in voorgaande jaren. Toen waren de onderlinge verhoudingen tussen leerlingen onderling en die met een aantal leraren ronduit gespannen. Dat is nu niet meer het geval. Recente ingrepen van het bestuur en de schoolleiding zijn daarmee effectief geweest. Dat wil niet zeggen dat er geen kanttekeningen te plaatsen zijn. Sommige leerlingen hebben nog moeite zich aan te passen aan de nieuwe norm in de school en bedienen zich af en toe van ongewenst taalgebruik. Ook ouders signaleren dit en geven aan dat dit taalgebruik soms effect heeft op het welbevinden van hun kinderen. Het is belangrijk dat de medewerkers een lijn trekken en zich blijven inzetten om leerlingen consequent te corrigeren.

Overige wettelijke vereisten

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Het bestuur kan zich vinden in de rapportage van het vierjaarlijkse onderzoek en is blij met het gegeven dat de inspectie opnieuw een duidelijke verbetering tijdens dit brede onderzoek heeft kunnen waarnemen. We zijn erg content met alle voldoende beoordelingen en willen deze ingezette, opgaande lijn van de laatste anderhalf jaar borgen en daar waar mogelijk verbeteren.

Naast de bevestiging dat de ingezette onderwijskundige koers heeft bijgedragen aan deze resultaten, zijn we blij dat leerlingen en ouders aangeven vertrouwen te hebben in de school, het onderwijs en haar personeel.

Voor wat betreft de pedagogiek en didactiek zet de leiding van De Jutter in op verdere professionalisering van haar personeel. De ambitie is om zoveel mogelijk leerlingen van onderwijs op het eiland te kunnen voorzien, daarom wordt er meer en meer ingezet op differentiatie en personalisatie.
Daarnaast blijft er aandacht voor de omgang van de leerlingen onderling en het omgaan met elkaar en de medewerkers. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over wat wel en wat niet geaccepteerd wordt.

Op financieel gebied zijn er inmiddels afrondende gesprekken geweest met het voormalige bestuur (Gemeente Vlieland). Dit heeft geresulteerd in een extra gemeentelijke bekostiging die dekkend is voor de in de meerjarenbegroting opgenomen financiële taakstelling. Daarnaast staat de Gemeente Vlieland voor waarborging en continuïteit van De Jutter.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060